

Tématem práce je pokus o celkový nárys teologie Juliána z Aeclana, nejvýraznějšího Augustinova protivníka v tzv. pelagiánském sporu, a hledání jejích zdrojů především v protimanichejsky zaměřených dílech vybraných autorů křesťanského Východu (Titus z Bostry, Serapion z Thmuis, Basil z Kaisareie, Eusebios z Emesy) a autorů křesťanských katechezí antiochijské tradice, zejména Jana Chrysostoma a Theodora z Mopsuestie. Úvodní kapitola práce představuje Juliánovu osobnost a jeho dílo, základní rysy jeho polemiky a vztah k významným předchůdcům i jeho filosofický a exegetický profil. Jádro práce, zachycení Juliánovy teologie, se postupně věnuje pojetí hříchu a svobodné vůle, polemice proti představě dědičného (přirozeného) hříchu a pozitivnímu konceptu křesťanské milosti, spravedlnosti a přirozenému i zjevenému psanému zákonu, přirozenosti fyzické smrtelnosti, christologii a soteriologii zaměřující se na obranu skutečného Kristova lidství a jeho role příkladu, vzestupnému konceptu milosti začínající na úrovni stvoření a pokračující rozmanitými projevy až k vykupitelské roli Kristově. Srovnání Juliánovy teologické koncepce s jeho východními vzory a paralelami ukazuje na značnou podobnost v řadě témat (hodnocení svobodné vůle a celkové pojetí hříchu, pozitivní zdůvodnění křtu u dětí, fyzická smrtelnost jako součást stvořené přirozenosti, nikoli jako následek prvotního hříchu) a přes dílčí rozdíly zasazují Juliána z Aeclana přinejmenším zčásti do proudu pravověrné křesťanské tradice, jejíž součástí a obhájcem se cítil být.